

ת"ד 5716/01/17 - מדינת ישראל נגד שמואל פיינסוד

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

ת"ד 5716-01-17 מדינת ישראל נ' פיינסוד
בפני כבוד השופטת בכירה אטליא וישקין

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שמואל פיינסוד

הנאשמים

הכרעת דין

הנאשם אשר בפני מואשם כי ביום 16.6.16 בשעה 19:30 או בסמוך לכך, נהג הנאשם ברכב יונדאי ברחוב משעול גיל בכפר סבא סמוך לכניסה ל"מגדלי הים התיכון" כשהוא נוסע לאחור.

באותה שעה ליד הכניסה ל"מגדלי הים התיכון" הלך פייר לוי (להלן: "הולך הרגל").

נטען כי הנאשם נהג ברכב בקלות ראש מבלי שים לב לדרך, ופגע בהולך הרגל.

כתוצאה מהתאונה נחבל הולך הרגל חבלה של ממש בכך שנשברה כף ידו הימנית.

הוראות החיקוק המיוחדות לנאשם:

1. נסיעה אחורנית ללא צורך - עבירה על תקנה 45 לתקנות התעבורה התשכ"א - 1961 יחד עם סעיף 38(1) לפקודת התעבורה התשכ"א - 1961.

2. נהיגה בקלות ראש - עבירה על סעיף 62(2) לפקודת התעבורה התשכ"א - 1961 יחד עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה התשכ"א - 1961.

3. התנהגות הגורמת נזק - עבירה על תקנה 21(ב)(2) א (1) לתקנות התעבורה התשכ"א - 1961 יחד עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה התשכ"א - 1961.

הנאשם הודה כי אכן נהג ברכב בזמן ובמקום הנטען בכתב האישום.

הנאשם כפר בעובדה כי נהג ברכב בקלות ראש מבלי שים לב לדרך, ופגע בהולך הרגל.

לטענת הנאשם הולך הרגל נשען על רכבו ונמצא בשטח מת מבחינת שדה ראיית הנאשם. עוד טוען כי היה בכניסה לחניון, שער החניון נפתח כלפי רכבו, לפיכך שילב להילוך אחורי והוריד רגלו מדוושת הגז.

הנאשם טען כי על המגע עם הולך הרגל אינו יכול להעיד מפיו.

פרשת התביעה

ע"ת 1 מר פייר לוי

העד העיד כי הלך בהליכה רצופה על המדרכה לכיוון בית האבות, כשהיה על המדרכה מול היציאה מחניית בית האבות, רכבו של הנאשם נסע לאחור משער החניה של בית האבות ופגע בו, לאחר מכן פונה לבית החולים שם אובחן שבר בידו.

לדברי העד לפני היציאה מהחניה קיימת פינה, הוא הסתכל אם בא רכב, אבל הרכב בא מהר.

לדבריו הוא לא הבחין ברכבו של הנאשם לפני שפגע בו.

ע"ת 2 רס"ר ארז מרחבי

שוטר שיטור עירוני, ערך דו"ח פעולה (ת/2).

העד העיד כי לאחר שקיבל דיווח על התאונה הגיע למקום אך לא שם איש, העד התקשר לנאשם שמסר לו גי נסע וברגע שיצא מהחניה לאחור שמע, שצועקים לו לעצור. הנאשם הכניס לנסיעה קדימה והולך הרגל שנשען על הרכב נפל וקיבל מכה. לאחר מכן החליפו פרטים.

בהמשך העד נסע לביה"ח ופגש בהולך הרגל שמסר שהחליף פרטים עם הנאשם.

ע"ת 3 ליאור ריחני

שוטר - בוחן תנועה בעת האירוע. העד הגיש את חקירת הנאשם (ת/3), צילום אוויר של מקום התאונה (ת/4), צילומים (ת/5) ומזכר (ת/6).

העד העיד כי לא ביצע ניסויי שדה ראייה או התאמת נזקים וכי איננו יכול לקבוע את מקום האימפקט מאחר ומדובר בתיק מאוחר.

בתשובה לשאלה בחקירה נגדית מדוע לא ביצע שרטוט שדבר ראייה כפי שנדרש, השיב העד כי זה לא רלוונטי למקרה זה מאחר ולא מדובר בתאונה בהולך רגל שרץ או רוכב אופניים.

לדבריו האינדקציה היחידה למהירות נסיעת הנאשם היא דבריו בחקירה כי נסע בסה"כ כ-60 ס"מ.

פרשת הגנה

עדות הנאשם:

הנאשם העיד כי הגיע למתחם בית האבות ורצה להיכנס לחניון, אשתו ניסתה לפתוח את השער עם השלט שבידה אך השער לא נפתח, לכן החליט לחנות בחוץ, הוא שילב להילוך אחורי, הסתכל לאחור דרך כתף ימין ומייד לאחר מכן שמע צעקה לכן עצר את הרכב ונסע טיפה קדימה.

לאחר מכן יצא מהרכב והבחין בהולך הרגל שוכב על הארץ.

לדבריו מצד שמאל של הרכב בכיוון ממנו הגיע הולך הרגל קיים קיר שחסם את שדה הראיה ויצר נקודה מתה ולא יכול לצפות שמישהו יגיח מעבר לקיר.

טענות הצדדים

טענת המאשימה:

המאשימה בסיכומיה ביקשה להרשיע את הנאשם. אין מחלוקת כי הנאשם נסע לאחור וכי היה מגע בינו לבין הולך הרגל וכי הולך הרגל נחבל, מדובר בנסיעה על שביל גישה משולב, מקום שהולכי רגל רשאים וצפויים לעבור בו. ע"פ החוק האחריות הן בנסיעה לאחור והן ביציאה מחצרים היא על הנהג.

טענת ההגנה:

לטענת ההגנה, הנאשם נהג במהירות אפסית וכפי שעולה מעדות הנאשם, מעדות הולך הרגל והן מהתמונות שצולמו ע"י הבוחן, בשטח קיים קיר שחסם את שדה הראיה לרכב ולהולך הרגל.

ניתן לראות גם מהנחיות הבוחנים כי יש חשיבות לבדיקת שדה הראיה ועל כן במקום בו קיים העדר שדה ראה וכאשר הולך הרגל התפרץ לרכבו של הנאשם מדובר בתאונה בלתי נמנעת.

יש לציין כי הנאשם הואשם בנהיגה בקלות ראש, עבירה שדורשת יסוד נפשי, דורשת התנהגות ונסיבות המעידות על קלות ראש, ומעדות הנאשם והראיות שהוגשו לביהמ"ש עולה כי הנאשם לא נהג בקלות ראש, אלא הביט לאחור ונסע במהירות נמוכה.

לפיכך טוענת ההגנה יש לזכות את הנאשם.

דין והכרעה

אחריות לתאונה

כאמור אין מחלוקת כי הנאשם נסע לאחור, פגע בהולך הרגל ובשל כך נגרמה להולך הרגל חבלה של ממש.

עיקר טענת הנאשם, היא כי בתחילת נסיעתו לאחור בנסיעה בנסיעה כמעט אפסית, לאחר שהביט לאחור, לא הבחין בהולך הרגל עקב השטח המת שנוצר בגלל הקיר העומד משמאל לדרך, ועל כן לא מדובר בנסיעה בקלות ראש הדורשת יסוד נפשי.

תקנה 45 לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961, קובעת:

נסיעה אחורנית

"נוהג רכב לא יסיעו אחורנית אלא אם יש צורך בכך, ובמידת הצורך, ולאחר שנקט באמצעים הדרושים בנסיבות הקיימות כדי למנוע -

(1) סיכון או פגיעה;

(2) הטרדה או הפרעה."

תקנה זו קובעת הן את "תנאי המפתח" והן את חובת הזהירות המוטלת על נהג הנוסע לאחור. נהג הנוסע עם רכבו לאחור חב חובת זהירות כלפי כולי עלמא בכלל ובמיוחד כלפי משתמשי הדרך. נהג הנוסע לאחור צריך להיות מודע לכך שבנסיעה לאחור טמונה סכנה, ועליו לעשות זאת רק במקרה של צורך ולנקוט באמצעי זהירות כנדרש על פי התקנה לנקוט, וכל נהג סביר, המבין את הסכנות הטמונות בנסיעה לאחור, יעשה ככל הניתן על מנת למנוע את סכנות אלו שעה שמדובר בדרך משולבת בה הולכים אף הולכי רגל, היה עליו לנקוט זהירות מוגברת מהחשש שמאן שהוא יחליט ללכת בדרך, באשר המדובר בשכנות מגורים בה סביר כי ימצאו הולכי רגל.

בסימן ט' לתקנות התעבורה העוסק בזכות קדימה נקבע כי:

"רכב המתקרב או נכנס לצומת או דרך

64. (ב) נוהג רכב היוצא מחצרים, מדרך גישה לבית, מתחנת דלק, מתחנת שירות, ממקום חניה לכלי-רכב וכיוצא באלה או מכל מקום שאינו דרך, והוא עומד להיכנס לדרך או לחצות -

(1) יאט ואף יעצור, במידת הצורך, כדי לאפשר להולכי רגל לעבור בבטחה לפני שיעלה על המדרכה או על שול הדרך;

(ההדגשות לא במקור א.ו.).

בתקנת ההגדרות בתקנות התעבורה, נקבע כי:

"מתן זכות קדימה - מתן אפשרות לעוברי דרך אחרים שלהם נקבעה זכות קדימה, להתקדם בדרך בלי לעצור, להמתין, לשנות את מהירותם או לסטות מקו התקדמותם".

למען סבר אוזנו של הנאשם, אף אם אבחר להתעלם כרגע משאר הראיות בתיק ואניח לטובתו נכונותה של מלוא גרסתו.

מעדות הנאשם עולה כי:

1. הנאשם יצא מהכניסה לחניון בנסיעה לאחר במטרה להשתלב בכביש.
 2. ע"פ עדותו טרם נסיעתו לאחר, הוא הסתכל אחורה רק דרך כתף ימין (עמ' 20 שורה 1 ושורה 21, עמ' 21 שורה 1 לעדותו).
 3. היה לו צפי שהולך רגל יכול להגיע מעבר לפינה ועליו מוטלת אחריותו לוודא שניתן לנסוע לאחר בבטחה.
- מכאן ואילך מפי הנאשם עצמו ולנוכח תוצאת התאונה נמצאנו כי הפר את זכות קדימותו של הולך הרגל באופן שגרם לתאונה.
- גם נקבל את כל דבריו לפיו היה שטח מת והקורה של הרכב הפריע לו לקבל שדה ראייה מלא, הרי שמדברי הנאשם עליהם חזר 3 פעמים במהלך עדותו לפיהם הביט לאחר רק דרך כתף ימין, ולא הביט לאחר אף דרך כתף שמאל לכיוון בו נמצא השטח המת וממנו הגיע הולך הרגל, ניתן ללמוד על רשלנותו הגבוהה בנסיעתו לאחר מבלי שבחן את הדרך לשני הכיוונים.

גם אם אניח לטובתו של הנאשם, רשלנות כלשהיא של הולך הרגל - לכל היותר המדובר ברשלנות תורמת לעצם התרחשות התאונה, בכך אין כדי לבטל את אחריות הנאשם לתאונה או להעביר האחריות על כתפי המעורב.

"בית המשפט העליון הכריע זה מכבר בסוגיה זו, וקבע כי התנהגותו של הנפגע, גם כאשר מדובר ב"התאבדות" עדיין אין בכך כדי לשחרר את הנאשם מאחריות ככל שהדבר היה יכול להימנע אילו היה נוקט באמצעי זהירות הנדרשים בנסיבות המקרה" (ע"פ 70099/04 אטלס נ' מדינת ישראל).

כפי שנפסק ב בע"פ 70642/08 מדינת ישראל נ' יעקב בן בידה תגדיה: "בבחינת למעלה מן הנדרש אוסיף אף זאת: גם קביעה עובדתית לפיה התפרץ המנוח אל הכביש לא הייתה מביאה לכלל מסקנה כי נותק הקשר הסיבתי-משפטי בין נהיגתו של המשיב לבין התאונה הקטלנית. ושוב, בגדר מושכלות יסוד - התנהגות רשלנית של הנפגע, כמו גם התערבותו של גורם שלישי במערכת, אינן שוללות בהכרח קשר סיבתי-משפטי בין מעשה או מחדל של הפוגע לבין תוצאה פוגעת - שעה שהפוגע, כאדם מן הישוב, יכול היה לצפות מראש את שאירע בפועל ולפעול בהתאם השאלה היא - לעולם - שאלת הצפיות הראויה והנדרשת, דהיינו, האם מי שמצוי

בנעליו של הנאשם שמדובר בו, יכול וצריך היה לצפות גם התנהגות רשלנית מצד הקורבן".

כבוד השופט קדמי כתב בספרו "על הדין בפלילים", חלק שלישי, עמ' 1211:

"הלכה פסוקה היא שלרשלנות תורמת של הקורבן אין השלכה לעניין אחריות הנאשם במישור הפלילי ואין היא מהווה 'הגנה' מפני הרשעה".

כך גם נאמר; בעפ"ת 40201/03/11 גילה בת אנג'ל טייב נ' מדינת ישראל, 26/5/11, וראה גם רע"פ 4422/11 גילה טייב נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו, 17.7/11: **"אנו מאמצים קביעת בית משפט קמא לפיה מוטלת חובת זהירות על הנהג הסביר, שנצרך לנסוע לאחר, לצפות הולכי רגל גם אם הם רשלניים ובוחרים לחצות כביש, שלא במעבר חציה..."**

ב"כ המשיב טען כי הולך הרגל היה בשטח מת, ולנאשם לא היה שדה ראיה לראות את הולך הרגל, דבר שאף לא נבדק ע"י הבוחן למרות חובתו לעשות זאת.

כפי שנאמר מפי כב' הש' כבוב בפס"ד אטלס הנ"ל ודבריו יפים אף למקרה שבפנינו: **"שגם אם ביהמ"ש יקבל את טענת המערער, שהמעורבת עמדה בשלב מסוים ב"שטח מת" הרי אין בכך לפטור אותו מאחריות. לעניין זה נאמר 'בעת הנהיגה אחורה מחובת הנהג לכוון מבטו כל עת אל השטח המוביל במישרין לכיוון אליו נע רכבו, במיוחד עליו לתת את הדעת לשטח המת, ואם אין שליטה יעילה במבטו בשטח אשר אל כיוונו הרכב נע, לא יצא חובת הזהירות אם לא יבקש ממישהו כי יכוונו בצורה הנכונה...' (ד"נ 22/83 מ"י נ. אליהו בן עובדיה).**

לעניין צפיית המשיב בדבר אותו "שטח מת" ובדבר הזהירות שיש לנקוט באמור 'החובה המוטלת... על נהג סמוך לפני נסיעתו לאחר, היא לבדוק את ה'שטח המת' שמאחורי רכבו... (ע"פ 241/55 גבריאל צברי נ. היוה"מ לממשלה, פ"ד כרך ט (2) 1649). מכאן שאין בטענת המערער לפיה המעורבת עמדה ב"שטח המת" כדי לשחררו מאחריות, שכן החובה מוטלת על הנהגים אף במקרים בהם קורבנותיהם עומדים בשטח שאינו במתחם שדה ראיתם. קל וחומר כאשר לעניינו המערער ידע על קיומה של המעורבת, ראה אותה מכוונת אותו לנסיעה לאחר, ובשלב מסוים היא נעלמה מעיניו - שכן היה די באמור כדי לעורר חשש בליבו של המערער שמא המעורבת יכול שתמצא באותו "שטח מת".

רשלנותו של המערער נעוצה בכך שתחילה לא אמד את אותו שטח מת, נסע אחורנית מבלי שנקט באמצעים זהירות מספקים בנסיבות העניין. מה גם שאם החליט לצאת מהמקום בנסיעה אחורנית לא היה כל קושי בדבר שיעמיד את אישתו, לצורך הדוגמא, אשר ישבה לידו באותה שעה, על מנת לכוון אותו בנסיעתו, לאחר שכבר איבד הקשר עם המכוונת האקראית, קרי - המעורבת."

אף בעניינינו רשלנותו של הנאשם הינה בכך שטרם נסיעתו לאחור לא עמד על קיומו של השטח המת ממנו יכול היו להגיע הולכי רגל, לא הביט לאחור באופן מלא לשני הכיוונים, אלא כדבריו בעדותו, הביט לאחור רק דרך כתף ימין ולא הביט אך דרך כתף שמאל, הנמצאת בצד בו קיים השטח המת וממנו הגיע הולך הרגל.

ובנוסף אף אם כדבריו היה לו צפי שמעבר לפינה הכל יכול לקרות, היה יכול טרם נסיעתו לאחור להעמיד את אשתו אשר ישבה לצדו ברכב כדי לכוון אותו בנסיעתו לאחור.

אף הנאשם מסכים כי במצב רכבו דאז לא היה לו מספיק שדה ראייה ממושב הנהג, ולכן לאחר התאונה נקט באמצעים כדי להגדיל את שדה הראייה מרכב: **"הוספתי מראה נוספת כרגע וזה נותן לי יותר שדה ראייה"** (עמ' 21 שורה 2 לעדותו).

כמו כן הנאשם עצמו, אומר בעדותו: **"ש. לא מצאתי מחלוקת אמיתית בעובדות"**

ת. **יש פה גם אחריות של הולך הרגל, אתה יורד מהמדרכה לכביש, הבט שמאלה, אני נמצא שם נכון זה גם אחריותי לוודא אבל שנינו אמורים לוודא.**

ש. **לפני שאנחנו עוברים לחצי חצי, אנחנו בשלב העובדות, האם יש כאן מחלוקת לעניין העובדות**

ת. **אין פה מחלוקת על העובדות, הולך הרגל נפגע, אין כאן נסיעה לאחור**

ש. **הדרדור של מטר וחצי**

ת. **זה היה פחות ממטר וחצי, הוא אמר לי רק נשענתי על האוטו כמה פעמים, הוא עמד ממש על הקורה, אני לא מנסה לברוח מאחריות אני מדריך קבוצות מטיילים אני לא מנסה לברוח מאחריות".** (עמ' 21 שורות 9-16 לעדותו).

כלומר, אף מדברי הנאשם עצמו נמצאנו למדים כי יש לו אחריות לתאונה, בין אם הולך הרגל הגיע מצד שמאל מהשטח המת ובין אם כדבריו בחקירה הולך הרגל נשען על רכבו, היה על הנאשם לנקוט אמצעי זהירות כדי לא לפגוע בהולך הרגל, ומשלא נקט באמצעי זהירות מספיקים, בכך אחריותו לתאונה.

הריני דוחה הטענה שהמדובר בתאונה בלתי נמנעת.

הריני קובעת כי בראיות אשר הונחו בפניי, דיי כדי להוכיח הנטען בכתב האישום.

סוף דבר, הריני מרשיעה את הנאשם בכל המיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ג חשוון תשע"ט, 01 נובמבר 2018, במעמד הצדדים

